

Azərbaycan dövləti sülhpərvər siyasətinə sadıqdır

Azərbaycan Vətən müharibəsində ədalətli və parlaq qələbə əldə etdikdən dərhal sonra Ermənistan sülh çağırışları səsləndirib. Prezident İlham Əliyev Ağdama növbəti səfərində Ağdam Cümə məscidində görülməli bərpa-quruculuq işlərinin gedişi ilə tanışlıqdan sonra çıxışında da bunu bir daha bəyan edib: “Əlbəttə ki, Ermənistan–Azərbaycan arasında sülh müqaviləsi olmalıdır. Beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında qarşılıqlı surətdə ölkələrin ərazi bütövlüyünü tanımaq şərtilə bu sülh müqaviləsi imzalanmalıdır”.

Dövlətimizin başçısı, həmçinin əmin olduğunu bildirib ki, bu gün Azərbaycanın gördüyü işlər, o cümlədən, ordu quruculuğu sahəsində həyata keçirilən tədbirlər ölkəmizi daha da gücləndirəcək və Ermənistanın baş qaldıran revanşist qüvvələrə cavab olacaq.

Qeyd edək ki, Azərbaycan həm işğal, həm də İkinci Qarabağ savaşı dövründə də daim sülhün, əmin-amanlığın tərəfində olub. Otuz ilə yaxın bir zaman ərzində torpaqlarımız qəsbkar tapdağı altında inildəyəndə ölkəmiz münaqişənin sülh yolu ilə aradan qaldırılmasına, ərazilərimizin danışıqlar yolu ilə azad edilməsinə çalışıb. Lakin işğalçı heç cür, necə deyərlər, ipə-sapa yatmayıb. Beynəlxalq aləm Qarabağ və ətraf rayonlarımızı Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi kimi tanısa da, BMT Təhlükəsizlik Şurasının dörd qətnaməsində erməni silahlı qüvvələrinin həmin ərazilərdən dərhal, tam və qeydsiz çıxarılması vurğulanısa da, Ermənistan işğalçı siyasətini inadla davam etdirib. Nəhayət, 2020-ci il sentyabrın 27-də düşmən ölkənin silahlı qüvvələrinin Azərbaycana qarşı təcridat törədərək, hərbi obyektləri və mülki əhalini hədəfə alandan sonra ordumuz ərazi bütövlüyümüz uğrunda əks-hücuma keçməklə tarixi torpaqlarımızı yağıldardan təmizləyib. Bununla da Azərbaycan

dünyada həm haqq-ədalətə nail olmaqda israrlığını, həm də güc-qüdrətini nümayiş etdirib.

Bax, bütün bunlara əsaslanıb deyə bilərik ki, Azərbaycanın Vətən müharibəsindən indiyədək səsləndirdiyi barışıq çağırışları ədalətin tərəfində dayanmasının, Prezident İlham Əliyevin dəfələrlə vurğuladığı kimi, Azərbaycan xalqı və dövlətinin Ermənistandan fərqli olaraq, kimsənin torpağında gözü olmasının, bir sözlə, xalqların dinc-yanaşı yaşamaq istəyi zəruriliyinin göstəricisidir.

Təəssüf ki, hazırda işğalçı ölkədə belə düşünülür. Bu dövətdə, hətta bir çox hallarda Azərbaycanın sülh çağırışlarını bizim acizlik əlaməti və özlərinin yenidən toparlanıb hücumu keçmək fərsətindən narahatlığımız kimi düşünənlərə də rast gəlinir. Lakin bu məsələdə işğalçı tərəf böyük yanlışlığa yol verir, Azərbaycan Prezidentinin ardıcıl mesajlarını unudur. Dövlətimizin başçısı elə Ağdama növbəti səfəri zamanı etdiyi çıxışında da bu barədə deyir: “Bizim bu gün gördüyümüz işlər, o cümlədən, ordu quruculuğu sahəsində gördüyümüz işlər Azərbaycanı daha da gücləndirəcək və Ermənistanın baş qaldıran revanşist qüvvələrə cavab olacaq. Biz öz torpağımızdayıq. Biz bu torpağa qan tökərək, şəhidlər verərək qayıtmışıq. Bu torpaqda

möhkəm dayanmışıq və bu torpaqlarda əbədi yaşayacağıq. Qarabağ Azərbaycandır!”.

Burada kimsə iddia edə bilər ki, Ermənistanın sabiq prezidentləri–uşaq qatilləri Sarkisyan və Köçəryandan, eləcə də onların tərəfdarlarından fərqli olaraq, Paşinyan hökuməti sülhün və qonşularla barışıqın zəruriliyini dərk edir. Lakin əsl həqiqətdə bu, heç də belə deyil. Çünki Paşinyan, doğrudan da, bir tərəfdən sülh, əmin-amanlıq yolu ilə ölkəsinin üzleşdiyi dərin siyasi, sosial-iqtisadi böhranı aradan qaldırmağın zəruriliyini vurğulayırsa, digər tərəfdən sülh müqaviləsinin imzalanması üçün şərtlər də irəli sürür, “artsax məsələsi”nin “həlli”nin vacibliyini, artıq tarixin arxivinə atılan “Dağlıq Qarabağ xalqı”nın “öz müqəddəratını təyinetmə” xülyasından dəm vurur.

Bax, bu cür xəstə düşüncə tərzinin, revanşizm bəlasının nəticəsidir ki, bu gün Ermənistanın geniş əhali kütləsi səfəlt içində yaşayır, gündəlik ərzaq almağa belə pul tapmaqda çətinlik çəkir. Məhz bu səbəbdəndir ki, işğalçı ölkə əhalisinin böyük əksəriyyəti banklara borcludur. Bank faizləri isə kifayət qədər yüksəkdir.

Hazırda müharibə uğursuzluğunun nəticəsində Ermənistanın enerji, kənd təsərrüfatı və maliyyə sahələrində ciddi problemlər yaranıb. Əvvəla, düşmən ölkə uzun illər işğal altında saxladığı ərazilərdəki 36 su elektrik stansiyasından 30-u üzərində nəzarəti itirib. Bu stansiyalar işğal altındakı yaşayış sahələrinin enerji tələbatının 53 faizini, Ermənistanın enerji təchizatının isə 7 faizini təşkil edib. Qəsbkar dövlət enerji istehsalı ilə yanaşı,

həmin ərazilərdə 150 min ton müxtəlif taxıl məhsullarının yetişdiriləndiyi 90 min hektar əkin sahəsindən də məhrum olub. Bu sahələrdə istehsal edilən taxıl məhsulları Ermənistanın yerli tələbatının 25 faizini ödəyib. Bu itkilər nəticəsində Ermənistan hazırda enerji və ərzaq çatışmazlığı ilə üz-üzə qalıb.

Ermənistan Statistika Komitəsinin 2021-ci ilin sosial-iqtisadi vəziyyəti ilə bağlı yaydığı məlumatda bildirilir ki, hesabat dövründə ölkədə dövlət büdcəsinin xərcləri 1988 milyard dram təşkil edib ki, bu da 2020-ci ilə müqayisədə cəmi 4,9 faiz çoxdur. Ötən ilki 7,2 faiz inflyasiya nəzərə alınarsa, büdcənin real xərclərinin 2020-ci ilə müqayisədə 2,3 faiz azaldığı məlum olur. Büdcənin real gəlirlərinin azalması isə iqtisadi artımın strukturu ilə bağlıdır.

Bir il ərzində Ermənistanın dövlət borcu 265 milyard dram (550 milyon dollar) artıb. İşğalçı ölkə son 28 ildə dövlət borcunu aşağı salmaq gücünü də tamamilə itirib.

Onu da qeyd edək ki, ötən il ərzində Ermənistan Mərkəzi Bankının ehtiyatları təxminən 200 milyon dollar azalıb, iqtisadiyyata kredit verilməsi isə məhdudlaşdırılıb.

Hesabat dövrünün yanvar-sentyabr aylarında işğalçı ölkədə 182 min işsiz qeydə alınıb. Həmin dövrdə işləyənlərin sayı 998 min nəfərdən 981 min nəfərə qədər azalıb.

Ermənistan bu gün ciddi miqrasiya böhranı yaşayır. Düzdür, əvvəlki illərdə də miqrasiya böhranı müşahidə olunub, amma İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra ölkəni birdəfəlik tərk edən sadə ermənilərin sayı artıb. Məsələn, “Joğovurd” nəşri rəsmi məlumatlara əsaslanaraq yazır ki, ötən il 73 571 vətəndaş ölkəni tərk edib və geri qayıtmayıb.

Cari ildə Ermənistanın sosial-iqtisadi sahədə vəziyyətin daha da ağırlaşması, insanların maddi rifah halının bir qədər də pisləşməsi gözlənilir. Çünki ötən illər ərzində iqtisadi inkişaf üçün hansısa real bazis yaradılmayıb, əksinə, olub-qalan da hakimiyyətin səriştəsiz siyasəti nəticəsində tam dağılıb. Elə bu səbəbdən ölkədə vəziyyətin daha da pisləşməsi gözlənilir.

Bunu Ermənistan Mərkəzi Bankının keçmiş sədri Baqrat Asatryan da xüsusi olaraq vurğulayıb. O, “Lragir” qəzetinə müsahibəsində ölkəni daha çətin günlər gözlədiyini qeyd edib: “2022-ci ilin ağır olacağı gözlənilir. Vəziyyət hakimiyyətin sistemli islahat aparmasından və onu həyata keçirmək üçün iradəsinin olmasından asılıdır. Düzdür, islahatlar inkişaf üçün təminat ola bilməz,

səmərəli və ağılabatan iqtisadi siyasətin hazırlanması da mümkün deyil. Ermənistan iqtisadiyyatının xəstə yeri xarici amillərdir. Çünki ölkə iqtisadiyyatı xaricdən şəxsi pul köçürmələrindən asılıdır”.

İndi Ermənistan əhalinin əksər hissəsi yaranmış acınacaqlı vəziyyətdən çıxmaq, sosial-iqtisadi böhranı aradan qaldırmaq üçün Vətən müharibəsindən sonra Azərbaycanın regionda yaratdığı yeni reallıqlarla barışmağı yeganə yol kimi görür. Bu mənada, ölkədə Zəngəzur dəhlizinin açılmasına, kommunikasiyaların bərpasına, sərhədlərin müəyyənləşdirilməsinə dair Azərbaycanın təkliflərinə ümidlə yanaşılmğa başlanılıb.

Ermənilərin sosial şəbəkələrdəki status və şərhlərində qeyd olunur ki, Zəngəzur dəhlizi həm iqtisadi, həm də siyasi baxımdan xüsusi əhəmiyyət daşıyır: “İqtisadi baxımdan Zəngəzur dəhlizi Ermənistanın lazımdır. Dəhliz investisiyaların cəlb olunmasına, yeni iş yerlərinin yaradılmasına, sənaye müəssisələrinin bərpasına imkan yaradacaq. Xüsusilə də Ermənistanın regional iqtisadiyyata inteqrasiyasına kömək edəcək”.

Bu gün Ermənistan iqtisadiyyatının daha da çökməsində, sosial şəraitin pisləşməsində bu ölkənin sabiq prezidentləri Robert Koçaryan və Serj Sarkisyan daha maraqlı görünür. Çünki onlar respublikada sosial-iqtisadi tənəzzülün getdikcə dərinləşməsindən əziyyət çəkən kütlənin ayağa qalxaraq, Paşinyanı devirməsinə ümid edirlər. Erməni mediasının bildirdiyinə görə, İkinci Qarabağ müharibəsində də adları çəkilən sabiq prezidentlər belə bir yolla əhalidə kütləvi narazılıq yaratmağa çalışıblar.

V.BAYRAMOV, “Xalq qəzeti”